

Forn de calç del Collet de Vilardebò

Tagamanent

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Sota el Turó de Tagamanent, al Collet de Vilardebò.
Emplaçament	Sota Castellpoll, al Collet tocant al camí.

Coordenades:

Latitud:	41.74708
Longitud:	2.28286
UTM Est (X):	440373
UTM Nord (Y):	4621944

Classificació

Número de fitxa	08276 - 137
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVII-XIX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Força cobert per la vegetació.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 005A00012
Autoria de la fitxa	Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa:	dt., 10/04/2001 - 02:00

Descripció

Forn de calç d'estructura tradicional que es troba construït en una petita elevació a manera de pou. Es troba situat en mig de pins al costat de la carretera que puja de la Pedralba al Turó de Tagamanent, a l'alçada del Collet del Vilardebò, abans del trencant del Solà a l'esquerra. Presenta una planta circular-ovalada que configura una secció troncocònica invertida, que es va excavar a uns 5 metres en el sòl natural. Tot i que es troba molt cobert per la vegetació, es conserva part de la boca d'alimentació del forn, i les restes del refrectari com a conseqüència del seu enduriment per el calor de les múltiples cuites. Després de realitzar un forat en el terreny natural, aquest fou envoltat per un mur reforçat per pedres irregulars que foren recobertes parcialment, i per la seva cara interna, amb argila i morter.

Observacions:

Seria interessant determinar els punts d'extracció d'aquesta calcària, bàsica per realitzar qualsevol cuita.

Història

Aquesta estructures es corresponen als forns de producció de calç. La construcció del forn es solia fer a l'abric d'un pendent, ja que facilitava el seu procés productiu i sobretot el seu posterior transport. D'altra banda la boca del forn es troba a la part inferior del pendent des d'on era més fàcil l'accés, tant per la càrrega i descàrrega de les pedres com pel seu posterior transport i alimentació del forn.

Per la zona de Tagamanent aquesta pedra calcàrea, al ser molt abundant va ser durant molt temps tractada per esdevenir calç i ser utilitzada en la construcció, com ho demostren els diversos forns inventariats. Aquest procés s'iniciava amb l'extracció de la pedra, que un cop col·locada dins el forn i a alta temperatura, es convertia pols. La calç resulta de calcinar la pedra calcària, i que un cop sotmesa a una temperatura de 900° o 1000 ° C, s'utilitza en pasta o la calç en pols. L'alimentació es feia per la boca, situada a baix de l'estructura i les cuites solien durar entre 11 i 12 dies, sense parar el foc. La calç produïda en aquest forn hauria estat utilitzada per les diverses obres de les masies del voltant, sobretot el Viladebò i la Vila, però se'n desconeixen els detalls.

Aquestes construccions solen estar ubicades en entorns rurals, junt a una masia. Possiblement aquests forns s'haurien de relacionar amb un ús temporal i de caire esporàdic i concret com seria la construcció o remodelació o fins i tot una intervenció arquitectònica concreta. La manca d'elements materials visibles fa que sigui molt difícil la seva datació, per criteris generals se'ls hi ha atribuït una cronologia a partir del segle XVII, i sobretot XVIII, perdurant fins a mitjans del segle XX. En el cas del forn del Collet del Vilardebò, no es poden fer gaires precisions, i es podria parlar d'entrat en segle XVIII.

Bibliografia

CARBONELL, M.C.; DIAZ, M. (2000). Memòria de l'excavació arqueològica en el forn de calç de l'E.S. CEPSA, carretera tp-2031 (tram Tarragona-Sant Pere i sant Pau). Tarragona, Tarragonès. IPEC-Montseny (1998), n. 4010. MORO, A (1993). Memòria de l'excavació d'urgència al forn de calç de Can Montllor (Terrassa, Vallès Occidental). ROSELL, J. SUBIRATS, M. (1987) La producció de la calç ahir. Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona. Barcelona.

